Asesiad Perfformiad Panel Sir Gaerfyrddin - Ffurflen Ymateb

Mae'r Cyngor yn derbyn y casgliadau yn yr adroddiad yn llawn ac mae'n llwyr fwriadu dilyn yr holl argymhellion sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad. Mae ymateb canlynol y Cyngor yn amlinellu'r camau rydym yn bwriadu eu cymryd i wneud cynnydd mewn perthynas ag argymhellion yr adroddiad er mwyn cryfhau ymhellach y graddau rydym yn bodloni ein gofynion perfformiad.

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
1. Maes Lleol i'w ystyried – Y Gwasanaethau Plant				
1.1a	Manteisio i'r eithaf ar ffrydiau cyllido i gyflwyno'r arferion gorau i gefnogi gwaith ataliol a datblygu cymunedol.	Byddwn yn defnyddio cyllid grant Dileu a Diwygio Radical i ddatblygu ac ehangu gweithgarwch ataliol newydd ymhellach a fydd yn cynnwys ystyried partneriaid cymunedol a'r trydydd sector	Mawrth 2028	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
1.1b	Adeiladu ar bartneriaethau presennol i weithio ymhellach â phartneriaid gwasanaethau cyhoeddus i ddarparu gwasanaethau cymunedol.	Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda'r Gwasanaeth Iechyd i integreiddio ein gwasanaethau'r blynyddoedd cynnar ymhellach fel rhan o'r strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar. Byddwn hefyd yn cryfhau ein partneriaethau trwy ymgorffori'n amlasiantaethol ein Strategaeth Cymorth Cynnar ar gyfer Plant a Theuluoedd newydd. Byddwn yn parhau i ddod o hyd i ffyrdd o weithio ar draws ac ar y cyd â'n partneriaid Gwasanaeth Cyhoeddus gan ganolbwyntio ar sicrhau datblygiadau beiddgar a thrawsnewidiol trwy drefniadau amlasiantaeth.	Parhaus	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
1.1c	Ymgorffori gwaith cynnar pwysig ar atal o fewn y Rhaglen Drawsnewid ehangach ar gyfer y Gwasanaethau Plant.	Byddwn yn sicrhau bod gwaith ar Atal a Chymorth Cynnar, yn statudol ac yn anstatudol, yn cael ei gynnwys fel rhan o'r Rhaglen Drawsnewid ar gyfer y Gwasanaethau Plant ac yn cysylltu â gwaith atal ehangach sy'n cael ei wneud gan y Cyngor a'i bartneriaid.	Mawrth 2026	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai

Cyngor Sir Gâr Carmarthenshire County Council

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
1.1d	Datblygu gwaith partneriaeth ymhellach gyda'r sector gwirfoddol a sefydliadau cymunedol ledled Sir Gaerfyrddin i ddatblygu pŵer cymunedol.	Byddwn yn parhau i weithio'n weithredol gyda'r trydydd sector wrth gynllunio a chomisiynu gwasanaethau gan hefyd fanteisio ar y cyfle i adolygu ein trefniadau gweithio gyda Chymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gaerfyrddin (CAVS). Byddwn yn parhau â'n hymrwymiadau cyllido o ran y rhwydwaith o ganolfannau a grwpiau teulu cymunedol y trydydd sector ledled Sir Gaerfyrddin. Byddwn yn canolbwyntio ar fwriad strategol beiddgar, uchelgeisiol ac yn sicrhau mai pŵer cymunedol yw ein nod.	Parhaus	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
1.1e	Gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda ac adeiladu ar y gwaith integreiddio hynod effeithiol a sefydlwyd ar gyfer y Gwasanaethau Oedolion er mwyn archwilio i weld a oes modd rhoi model tebyg ar waith ar gyfer y Gwasanaethau Plant.	Byddwn yn parhau i ddatblygu ffrydiau gwaith amlasiantaeth rhanbarthol sy'n bodoli eisoes ac sy'n gysylltiedig â chomisiynu ac anghenion cymhleth. Yn ogystal, byddwn hefyd yn adolygu'r trefniadau presennol i ystyried ffyrdd newydd o weithio ar gyfer gwasanaethau oedolion a phlant.	Mai 2027	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
1.2a	Cynyddu capasiti rheoli prosiect i wella rhaglennu ac i gyflymu'r broses o gyflawni trawsnewid.	Byddwn yn archwilio cyfleoedd i gynyddu capasiti rheoli prosiectau i gyflawni trawsnewid mewn gwasanaethau plant trwy incwm grant a chynigion twf. Yn ogystal, byddwn yn ystyried cysylltiadau â'r rhaglen drawsnewid ledled y Cyngor a fydd yn cael ei hadolygu dros y misoedd nesaf.	Mai 2026	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
1.2b	Rhoi'r adnoddau priodol angenrheidiol ar waith i gyflawni trawsnewid (gan gynnwys sefydlu Cronfa Drawsnewid y Cyngor y cyfeirir ati yn Argymhelliad 3).	Bydd hyn yn cael ei ystyried fel rhan o'r adolygiad o'r rhaglen drawsnewid ledled y Cyngor a nodir yng ngham gweithredu 3.1 isod.	Ionawr 2027	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
1.2c	Sefydlu trefniadau monitro cadarn ar gyfer yr holl waith peilot gan gynnwys adolygiadau gateway a symud ar gyflymder i ehangu pan fydd y canlyniadau a ddymunir wedi'u cyflawni	Byddwn yn ceisio dynwared trefniadau sy'n bodoli eisoes drwy'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau hyfywedd prosiectau presennol a bod modd eu hehangu.	Mawrth 2026	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
1.2d	Sicrhau bod data'n llywio ac yn sail i wneud penderfyniadau a bod hyn yn cael ei gyflawni o fewn fframwaith y Strategaeth Data a Deallusrwydd Artiffisial newydd.	Byddwn yn defnyddio'r canfyddiadau o'r gwaith y cyfeirir ato yn 1.2c ynghyd â gweithgarwch gwireddu buddion i sicrhau bod penderfyniadau strategol a phenderfyniadau ynghylch datblygu gwasanaethau yn cael eu llywio gan ddata.	Mawrth 2026	Darren Mutter, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
2. Cynllunio Ariannol				
2.1	Rhoi Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ar waith i gefnogi'r gwaith o gyflawni gwytnwch sefydliadol, cydbwysedd ariannol, a'r Strategaeth Gorfforaethol.	Paratoi Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS) yn seiliedig ar wybodaeth a deallusrwydd presennol ar lefel gwasanaeth yn ogystal ag ystyried ffactorau rhanbarthol, cenedlaethol a byd-eang.	Mawrth 2026	Chris Moore, y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol
2.2	Defnyddio'r polisi cronfeydd wrth gefn adrannol i greu cronfa benodol i gyflawni'r Strategaeth Drawsnewid.	2.2.1 Blaenoriaethu nodi cronfeydd wrth gefn y gellir eu dyrannu i'r Strategaeth Drawsnewid fel rhan o'r broses Datganiad Cyfrifon Blynyddol. 2.2.2 Datblygu fframwaith Buddsoddi mewn Trawsnewid i wneud y mwyaf o wireddu manteision buddsoddi mewn trawsnewid.	Gorffennaf 2026	Chris Moore, y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol
2.3	Adolygu'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig yn ystod y flwyddyn ac alinio â'r Strategaeth Drawsnewid, i ddarparu sicrwydd o ran cyflawni effeithlonrwydd a gostyngiadau mewn gwariant	Ar ôl cytuno ynghylch y Strategaeth Ariannol yn y Tymor Canolig (MTFS), cynnal adolygiad o'r Strategaeth Drawsnewid i sicrhau ei bod yn cyd-fynd â blaenoriaethau'r Cyngor a'r meysydd i'w datblygu.	Mawrth 2027	Chris Moore, y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol a Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol
3. Trawsnewid ac Arloesi				

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
3.1	Adolygu, adnewyddu ac ail-lansio ei ymagwedd at drawsnewid a dylid rhoi adnoddau i'r Strategaeth Drawsnewid newydd i sicrhau ei bod yn addas i'r diben ar gyfer yr heriau presennol	Bydd y Strategaeth Drawsnewid yn cael ei hadolygu'n llawn ar ôl cytuno ynghylch y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig. Fel rhan o'r adolygiad hwnnw, bydd ystyriaeth lawn yn cael ei rhoi i'r adnoddau priodol sydd eu hangen i ysgogi'r gwaith o gyflawni'r Strategaeth. Y nod yw cael Strategaeth Drawsnewid sy'n cyd-fynd yn llawn â'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a'r broses o ran gosod cyllideb ar gyfer cylch cyllideb 2027-28.	Ionawr 2027	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol
3.2	Sicrhau bod y Strategaeth newydd yn un lefel uchel ac yn drawsbynciol i ysgogi model gweithredu targed ar gyfer y Cyngor a chanolbwyntio ar amcanion penodol i wasanaethau.	Fel rhan o'r adolygiad o'r Strategaeth Drawsnewid bydd model gweithredu targed yn cael ei ystyried a bydd cynllun yn cael ei ddatblygu os ystyrir ei fod yn briodol i'w weithredu ar draws y Cyngor.	Ionawr 2027	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol
3.3	Dod â strategaethau ategol at ei gilydd e.e., strategaethau ar gyfer y gweithlu a strategaethau digidol, i esbonio a chefnogi'r trywydd i'w ddilyn.	Mae gwaith ar y gweill i fapio'r strategaethau a'r cynlluniau sydd eisoes yn bodoli y mae angen eu bod yn cyd-fynd yn llawn â'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig, y Strategaeth Gorfforaethol a'r Strategaeth Drawsnewid, sef yr elfennau strategol craidd ar gyfer y Cyngor. Bydd y cynllun cyflawni ar gyfer pob un o'r strategaethau arweiniol craidd hyn yn cadarnhau'r aliniad â'r meysydd strategol ategol allweddol fel gweithlu, digidol ac ati	Mai 2026	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol
3.4	Cadw cymunedau wrth wraidd y strategaeth – ymgysylltu â nhw ynghylch yr hyn sy'n bwysig iddynt a dod o hyd i ffyrdd newydd o gydweithio.	Bydd y cynllun ymgysylltu sy'n sicrhau bod yr holl randdeiliaid perthnasol yn ymwneud â'r gwaith o ddatblygu a chyflawni'r Strategaeth yn cael ei ddiweddaru	Ionawr 2027	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol
3.5	Cyfathrebu ac ymgysylltu ar draws y Cyngor er mwyn ategu'r gwaith	Bydd y cynllun cyfathrebu ar gyfer y Strategaeth Drawsnewid yn cael ei adnewyddu	Ionawr 2027	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
3.6	Gweithio gyda phartneriaid ar y cyd ac archwilio'r dull o rannu gwasanaethau a'r hyn y gallwch ei wneud gyda'ch gilydd.	Ymgysylltu â Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin (BGC) (a fforymau priodol eraill h.y. Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, y Cyd-bwyllgor Corfforedig ac ati) i hyrwyddo'r drafodaeth ac i sicrhau dealltwriaeth ynghyd â datblygu cynllun i wneud cynnydd o ran meysydd cydweithredu posibl.	Mawrth 2026	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol
3.7	Edrych y tu hwnt i'w ffiniau, adeiladu ar rwydweithiau presennol, a dysgu oddi wrth eraill.	Yn yr un modd â phwynt 3.6, gweithio drwy rwydweithiau presennol i ddatblygu cynllun ymhellach ar gyfer meysydd cydweithredu posibl a dysgu ar y cyd.	Mawrth 2026	Paul Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol

4. Addysg ac Ysgolion				
4.1	Cymryd camau i fynd i'r afael â nifer y diffygion mewn cyllidebau ysgolion. Lle bo angen a lle bo'n briodol, dylai'r Cyngor ddefnyddio'r polisi "diffyg trwyddedig" yn strategol.	Mae amrywiaeth o gamau gweithredu yn rhai parhaus i fynd i'r afael â'r sefyllfa. Mae'r rhain yn cynnwys: cymorth o ran cyllidebau ysgolion cynradd; mentrau llythrennedd ariannol i wella gwybodaeth ariannol penaethiaid trwy gynadleddau, gweithdai, hyfforddiant, a dangosfwrdd cyllid Power-BI newydd ar gyfer meincnodi gwariant; adolygiadau ariannol ysgolion uwchradd; llythyron gwahaniaethol ffurfiol i ysgolion wedi'u categoreiddio yn ôl eu statws cyllidebol, gan ei gwneud yn ofynnol i'r rhai mewn diffyg neu rhai sy'n rhagweld diffygion ddatblygu cynlluniau adfer erbyn diwedd tymor yr haf; a gweithredu strategaeth y Rhaglen Moderneiddio Addysg (fel y nodir isod)	Parhaus	Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Hamdden (Aneirin Thomas, Allan Carter, Adam Barnett)

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
4.2	Parhau i ganolbwyntio ar faterion a heriau sy'n benodol i safle sy'n effeithio ar ysgolion unigol.	Mae'r gwaith yn parhau ar faterion sy'n benodol i safle sy'n gysylltiedig â strategaeth y Rhaglen Moderneiddio Addysg, y rhaglen gyfalaf cynnal a chadw ac ymweliadau iechyd a diogelwch. Mae pwysau sylweddol ar gyllidebau cynnal a chadw adeiladau ysgolion, o ran refeniw a chyfalaf. Mae'r pwysau hyn fwyaf mewn ysgolion hŷn, sydd yn aml yn llai o faint. Mae nifer o bryderon penodol wedi codi yn ystod y misoedd diwethaf, e.e. Ysgolion Blaenau, Bancffosfelen a Charwe. Mae gennym ystâd sy'n heneiddio, ac nid yw wedi bod yn bosibl cyfeirio gwariant cyfalaf i bob adeilad.	Parhaus	Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Hamdden (Aneirin Thomas, Allan Carter, Simon Davies)
4.3	Gweithredu'r "Rhaglen Moderneiddio Addysg." mynd i'r afael â materion capasiti gormodol a gwneud y defnydd gorau posibl o ôl troed cyffredinol yr ystad ysgolion. Dylai'r rhaglen hon lywio buddsoddiad y rhaglen gyfalaf a phenderfyniadau ar y "rhaglen cymunedau dysgu cynaliadwy."	Mae'r gwaith yn parhau i weithredu Strategaeth y Rhaglen Moderneiddio Addysg a gymeradwywyd gan y Cabinet ym mis Tachwedd 2024. Mae'r rhaglen waith bresennol yn cynnwys: cyflawni Cymunedau Dysgu Cynaliadwy y prosiect Band B, a'r rhaglen dreigl; ymgynghori ynghylch newid nifer o ysgolion o 4-11 i 3-11; ymgynghoriadau ar nifer o achosion arfaethedig o gau ysgolion; prosiectau Ysgolion Bro; prosiectau cyfalaf Anghenion Dysgu Ychwanegol; prosiectau cyfalaf y Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg; a'r adolygiad o ddalgylchoedd. Fel rhan o Strategaeth y Rhaglen Moderneiddio Addysg, bydd yr asesiad hyfywedd yn sail ar gyfer nodi prosiectau moderneiddio a chynigion rhesymoli dros y blynyddoedd nesaf.	Parhaus	Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Hamdden

Cyf.	Cyfle i Wella	Camau Gweithredu	Amser Cwblhau	Swyddog Arweiniol
4.4	Cynnal momentwm o ran yr adolygiad pwysig o ddalgylchoedd ysgolion.	Mae adolygiad o ddalgylchoedd ysgolion ar fin cael ei gwblhau. Mae'r adolygiad wedi ystyried y cwestiynau allweddol canlynol: mae niferoedd dalgylchoedd wedi mynd yn anghytbwys o'u cymharu â chapasiti llawer o ysgolion cynradd ac uwchradd sy'n gwasanaethu'r dalgylchoedd hynny; natur newidiol ôl troed ysgolion cynradd ac uwchradd ers 2010 a rhesymoli'r ddarpariaeth ysgolion cynradd a chau ysgolion cynradd mewn rhai ardaloedd, ynghyd ag aildrefnu'r ddarpariaeth ysgolion uwchradd yn ardaloedd Dinefwr a Chwm Gwendraeth; yr angen i gefnogi adolygiad o'r ddarpariaeth cludiant ysgol i wneud y rhwydwaith yn fwy effeithlon; ac mae'r Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg wedi dod yn ffactor allweddol wrth gynllunio lleoedd mewn ysgolion wrth i fwy o ysgolion symud ar hyd continwwm y Gymraeg.	Bydd yr adolygiad wedi'i gwblhau erbyn mis Mawrth 2026 a bydd gwaith gweithredu'n dod nesaf	Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Hamdden
4.5	Adeiladu ar y trafodaethau cynnar ond cadarnhaol ynghylch addysg ôl-16.	Rydym wedi sefydlu Grŵp Goruchwylio Strategol 14-19 oed sy'n cynnwys ein holl benaethiaid uwchradd, cynrychiolwyr Coleg Sir Gâr, Cynrychiolwyr yr Awdurdod Lleol a rhanddeiliaid gwahoddedig i ddadansoddi ac anelu at wella ein darpariaeth drwy gydweithio penodol.	Parhaus	Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Hamdden